

Vnitřní předpis k ochraně osob, které oznamují porušení práva Unie

Článek 1 Účel předpisu

1. Tento vnitřní předpis upravuje postupy při přímé aplikaci Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/1937 ze dne 23. října 2019 o ochraně osob, které oznamují porušení práva Unie (dále jen „Směrnice“) v podmínkách města Svitavy.
2. Tento vnitřní předpis se vztahuje na zaměstnance v pracovním poměru k městu Svitavy zařazené do Městského úřadu Svitavy, organizačních složek města Svitavy a do Městské policie Svitavy (dále „zaměstnanci“).

Článek 2 Vymezení pojmů a zkratk

Pro účely tohoto vnitřního předpisu se rozumí:

- a) **vnitřním oznamovacím systémem** (dále jen „VOS“) souhrn postupů a nástrojů, které slouží k přijímání oznámení, nakládání s ním, ochraně totožnosti oznamovatele a dalších osob, ochraně informací uvedených v oznámení a komunikaci s oznamovatelem.
- b) **externím oznamovacím systémem** (dále jen „EOS“) systém zřízený Ministerstvem spravedlnosti, který bude přijímat a posuzovat oznámení, poskytovat metodickou, poradenskou a odbornou pomoc ve věcech ochrany oznamovatelů a plnit další úkoly stanovené Směrnicí.
- c) **příslušnou osobou** osoba určená rozhodnutím povinného subjektu, která přijímá a zkoumá oznámení a případně navrhuje povinnému subjektu opatření k nápravě zjištěného protiprávního stavu. Povinný subjekt ani nikdo další nesmí zasahovat do řádného výkonu činnosti příslušné osoby a nesmí ohrožovat ani její nestrannost. Povinný subjekt zajistí zastupitelnost příslušné osoby pro případ nepřítomnosti.
- d) **uveřejněním** jakékoliv zpřístupnění informací uvedených v oznámení veřejnosti, tzn. například prostřednictvím sociální sítě, příspěvku v médiích či na internetových stránkách. Uveřejnění by mělo být využíváno pouze ve výjimečných případech, kdy není možné dosáhnout účelu oznámení využitím standardních kanálů (VOS, EOS), zejména pokud v návaznosti na podané oznámení nebylo ve stanovených lhůtách přijato vhodné opatření.
- d) **povinným subjektem** takový subjekt, který je povinen zavést vnitřní oznamovací systém. Pro účely tohoto vnitřního předpisu je povinným subjektem město Svitavy.
- e) **povinnostmi povinného subjektu** zavedení VOS dle parametrů požadovaných Směrnicí a nastavení procesů vyřizování, zpracování a uchování oznámení v rámci VOS.
- f) **oznamovatelem** fyzická osoba, která se v souvislosti s prací nebo jinou obdobnou činností dozvěděla o protiprávním jednání, které porušuje právní předpis spadající do jedné z oblastí vymezených Směrnicí a tuto skutečnost oznámila prostřednictvím VOS, EOS nebo

uveřejněním, případně přímo příslušným orgánům veřejné moci (např. policejní orgán, státní zástupce, orgán správního trestání).

g) **souvislostí s prací nebo jinou obdobnou činností** zaměstnání, služba, samostatná výdělečná činnost, výkon práv spojených s účastí v právnické osobě, výkon funkce člena orgánu právnické osoby, který je do funkce volen, jmenován či jinak povolán, správa svěřenského fondu, dobrovolnická činnost, odborná praxe, stáž, nebo výkon práv, povinností vyplývajících ze smlouvy, jejímž předmětem je poskytování dodávek, služeb, stavebních prací nebo jiného obdobného plnění a ucházení se o práci nebo jinou obdobnou činnost.

h) **oblastmi působnosti Směrnice** oblasti, kterých se oznamované jednání musí týkat:

- finančních institucí, finančních služeb, finančních produktů a finančních trhů,
- daně z příjmů právnických osob,
- předcházení legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu,
- ochrany spotřebitele a bezpečnosti a souladu s požadavky na výrobky podle právních předpisů,
- bezpečnosti dopravy, přepravy a provozu na pozemních komunikacích,
- ochrany životního prostředí, bezpečnosti potravin a krmiv a ochrany zvířat,
- radiační ochrany a jaderné bezpečnosti,
- zadávání veřejných zakázek, veřejných dražeb a hospodářské soutěže,
- ochrany vnitřního pořádku a bezpečnosti, života a zdraví,
- ochrany osobních údajů, soukromí a bezpečnosti sítí elektronických komunikací a informačních systémů,
- ochrany finančních zájmů Evropské unie, nebo
- fungování vnitřního trhu včetně ochrany unijních pravidel hospodářské soutěže a státní podpory.

i) **odvetným opatřením** jakékoli přímé či nepřímé jednání nebo opomenutí, k němuž dochází v pracovním kontextu, které je vyvolané interním či externím oznámením nebo uveřejněním a které oznamující osobě působí nebo může způsobit neoprávněnou újmu. Odvetným opatřením může být zejména:

- rozvázání pracovního poměru nebo neprodloužení pracovního poměru na dobu určitou,
- zrušení právního vztahu založeného dohodou o provedení práce nebo dohodou o pracovní činnosti,
- odvolání z místa vedoucího zaměstnance,
- snížení mzdy, platu nebo odměny nebo nepřiznání osobního příplatku,
- diskriminace,
- přeložení nebo převedení na jinou práci,
- negativní hodnocení nebo pracovní posudek,
- neumožnění odborného rozvoje,
- změna rozvržení pracovní doby,
- vyžadování lékařského posudku nebo pracovně lékařské prohlídky,
- výpověď nebo odstoupení od smlouvy, nebo
- zásah do práva na ochranu osobnosti.

Článek 3

Povinnosti povinného subjektu

Povinný subjekt je v důsledku přímé aplikovatelnosti Směrnice v rámci VOS povinen:

- a) určit osobu odpovědnou za přijímání oznámení a nakládání s ním (tzv. příslušná osoba).
- b) uveřejnit způsobem umožňujícím dálkový přístup informace o způsobech oznamování prostřednictvím VOS a označení příslušné osoby, její telefonní číslo, e-mailovou a adresu pro doručování.
- c) umožnit oznamovateli oznámení prostřednictvím VOS písemně nebo ústně (a v případě ústního oznámení na jeho žádost i osobně v přiměřené lhůtě).
- d) zajistit, aby se s podanými oznámeními mohla seznamovat pouze příslušná osoba a aby byla zajištěna ochrana totožnosti oznamovatele a dalších osob a informací uvedených v oznámení (zachovávání důvěrnosti).
- e) zajistit řádné posouzení důvodnosti oznámení a jeho pravdivosti příslušnou osobou. Ta se přitom bude řídit zejména tímto vnitřním předpisem. Při své činnosti je oprávněna vyžadovat součinnost od ostatních zaměstnanců, vyžadovat písemnosti či vstupovat do kanceláří a jiných prostor povinného subjektu.
- g) vyrozumět oznamovatele o přijetí oznámení automatizovaně ve lhůtě 7 dnů od jeho podání a o výsledcích posouzení oznámení do 3 měsíců od potvrzení přijetí oznámení.
- h) přijmout vhodná opatření k nápravě nebo předejití protiprávnímu stavu v návaznosti na podané oznámení. Vhodná opatření k nápravě v závislosti na svých zjištěních navrhne příslušná osoba. Povinný subjekt není tímto návrhem vázán, nicméně bude povinen určité opatření přijmout.

Článek 4

Vnitřní oznamovací systém

- 1. Příslušnou osobou pověřenou přijímat oznámení dle Směrnice je pověřenkyně pro ochranu osobních údajů (dále jen „příslušná osoba“). V době její nepřítomnosti je příslušnou osobou pověřenou přijímat oznámení dle Směrnice interní auditorka (dále jen „zástupce příslušné osoby“).
- 2. Příslušná osoba/zástupce příslušné osoby:
 - a) přijímá a posuzuje důvodnost oznámení učiněného prostřednictvím vnitřního oznamovacího systému,
 - b) navrhuje tajemníkovi úřadu a starostovi opatření k nápravě nebo předejití protiprávnímu stavu v návaznosti na podaném oznámení,
 - c) vede evidenci oznámení,
 - d) zachovává mlčenlivost o skutečnostech, o kterých se dozvěděl/a při výkonu své činnosti, a to i po jejím ukončení,
 - e) postupuje při výkonu své činnosti nestranně.

3. Příslušná osoba/zástupce příslušné osoby je oprávněn/a požadovat součinnost od zaměstnanců (poskytnutí vysvětlení, vydání listin nebo dalších podkladů nezbytných pro posouzení) a vstupovat do kanceláří a dalších prostor.
4. Oznámení lze příslušné osobě/zástupci příslušné osoby podat
 - a) ústně u pověřenkyně pro ochranu osobních údajů, v době její nepřítomnosti u interní auditorky. O podaném oznámení bude sepsán písemný záznam, případně bude se souhlasem oznamovatele pořízen zvukový záznam oznámení.
 - b) písemně na adresu Městského úřadu Svitavy, T. G. Masaryka 5/35, 568 02 Svitavy, s označením obálky „NEOTVÍRAT - pouze do rukou příslušné osoby“, případně vhozením obálky do uzamykatelné schránky s označením „Whistleblowing“ v zádveří budovy „A“ Městského úřadu Svitavy, T. G. Masaryka 5/35, 568 02 Svitavy.
 - c) telefonicky na telefonním čísle 461 550 307. Telefonický hovor bude se souhlasem oznamovatele nahráván.
 - d) elektronicky na e-mailové adrese whistleblowing@svitavy.cz
5. O přijetí oznámení bude oznamovatel nejlépe automatizovaným způsobem ve lhůtě do 7 dnů vyrozuměn. O výsledku prošetření oznámení a o plánovaných či přijatých opatřeních bude oznamovatel informován do 3 měsíců od vyrozumění o přijetí oznámení. Dojde-li příslušná osoba k závěru, že se nejedná o oznámení ve smyslu Směrnice, vyrozumí o tom oznamovatele ve stejné lhůtě.
6. Povinný subjekt zajistí, aby k oznámením a jejich obsahu neměl přístup nikdo jiný než příslušná osoba. Řádné fungování VOS není odpovědností příslušné osoby, nýbrž povinného subjektu.

Článek 5

Přijetí oznámení

1. Přijetí oznámení od oznamovatele protiprávního jednání je v rámci VOS svěřeno výlučně příslušné osobě. Ta musí mít k dispozici nástroje k zabezpečenému přijímání oznámení, aby oznamovatel mohl oznámení podat tak, aby se s jeho obsahem mohla seznámit pouze příslušná osoba, která je vázána mlčenlivostí, a to i vůči povinnému subjektu (zaměstnavateli).
2. Totožnost oznamovatele není možné sdělit bez jeho výslovného souhlasu třetí osobě ani jinému subjektu, s výjimkou zákonem stanovených výjimek (např. případ dožádání ze strany orgánů činných v trestním řízení podle trestního řádu).
3. Je-li oznámení učiněno ústně na základě osobního nebo telefonického rozhovoru, je příslušná osoba povinna pořídit zvukovou nahrávku oznámení nebo jeho přepis. Nevysloví-li oznamovatel s pořízením nahrávky souhlas, nesmí ji příslušná osoba pořídit. V takovém případě se o podaném oznámení sepíše pouze písemný záznam s náležitostmi protokolu podle příslušných ustanovení správního řádu. Obdobný postup se uplatní rovněž, pokud pořízení zvukové nahrávky oznámení není možné, např. pokud se pro příjem oznámení nepoužije telefonická linka s funkcí nahrávání hovorů. V případě pořízení přepisu oznámení i v případě sepsání záznamu o oznámení se oznamovateli umožní, aby se k těmto vyjádřil. Jeho vyjádření se k přepisu či záznamu přiloží. Nahrávku nebo přepis je nutné uchovávat v dohledatelné podobě po dobu alespoň 5 let.

Článek 6

Prošetření oznámení

1. V rámci prošetření oznámení příslušná osoba provede:
 - a) předběžné posouzení oznámení a prověření, zda oznamované jednání patří do oblasti vymezené Směrnicí a zda je činí oznamovatel oprávněný dle Směrnice.
 - b) vyrozumění oznamovatele o tom, že nejde o oznámení ve smyslu Směrnice, pokud dojde k takovému závěru (do 3 měsíců od vyrozumění o přijetí oznámení, nebo do 3 měsíců od přijetí oznámení, pokud oznamovatel vyrozuměn nebyl).
 - c) postoupení oznámení orgánům činným v trestním řízení, orgánům správního trestání nebo jiným věcně příslušným orgánům veřejné moci, pokud charakter oznamovaných skutečností tento postup vyžaduje.
 - d) prošetření informací uvedených v oznámení za součinnosti dalších osob (zejména zaměstnanců) v rámci povinného subjektu, vyžádání vysvětlení, informací, písemností nebo dalších podkladů potřebných pro posouzení, oprávnění požadovat oprávnění vstupovat do kanceláří a jiných prostor povinného subjektu atd.
 - e) doporučení přijetí nápravných opatření tak, aby nebylo zřejmé, kdo je oznamovatelem ani identifikace jiných informací obsažených v oznámení.
 - f) vyrozumění oznamovatele o výsledku prošetření a o plánovaných či přijatých opatřeních (do 3 měsíců od vyrozumění o přijetí oznámení, nebo do 3 měsíců od přijetí oznámení, pokud oznamovatel vyrozuměn nebyl).

Článek 7

Evidence a uchování oznámení

1. Oznámení je v souladu se Směrnicí potřeba uchovávat tak, aby nebyla ohrožena totožnost oznamovatele a dalších osob a důvěrnost informací uvedených v oznámení. Oznámení je potřeba uchovávat jen po dobu, která je nezbytná k naplnění účelů Směrnice, tedy zejména k ochraně oznamovatele před odvetnými opatřeními a pro případ dalšího šetření příslušnými orgány veřejné moci.
2. O přijatých oznámeních se vede elektronická evidence v následujícím rozsahu:
 - a) datum přijetí oznámení,
 - b) jméno, popřípadě jména, příjmení, datum narození a kontaktní adresa oznamovatele, jsou-li tyto údaje známy,
 - c) shrnutí obsahu oznámení a identifikace osoby, proti které oznámení směřovalo, je-li její totožnost známa,
 - d) datum ukončení posouzení důvodnosti oznámení příslušnou osobou a jejich výsledek.
3. Evidence je vedena na zabezpečeném datovém uložišti. Přístup do této evidence má pouze příslušná osoba/zástupce příslušné osoby.
4. Přijatá oznámení v listinné podobě, záznamy ústních oznámení a zvukové záznamy či jejich přepisy jsou uchovány v uzamykatelné skříni s přístupem pouze příslušné osoby/zástupce příslušné osoby. Doba jejich uchování je 5 let.

Článek 8

Uveřejnění oznámení

1. Uveřejnění oznámení představuje plnohodnotnou formu oznámení a přiměřeně se na něj tedy použijí všechna ustanovení týkající se oznámení. Oznamovatel, který uveřejnění učiní v souladu se Směrnicí, požívá ochrany a všech souvisejících práv.
2. Oznamovatel může oznámení uveřejnit, nastane-li jeden z níže uvedených případů:
 - a) V návaznosti na podané oznámení nebylo ve stanovených lhůtách přijato vhodné opatření.
 - b) Nečinností oznamovatele by mohlo dojít k ohrožení významného veřejného zájmu, např. z důvodu nebezpečí z prodlení.
 - c) Není možné bez podstoupení zvýšeného rizika (například zničení důkazů, maření řádného posouzení oznámení či postihu oznamovatele) podat oznámení u Ministerstva spravedlnosti.

Článek 9

Ochrana oznamovatele

1. Oznamovatelé mají nárok na ochranu podle Směrnice, pokud:
 - a) měli oprávněné důvody se domnívat, že oznámené informace o porušení byly v době oznámení pravdivé (oznamovatel nesmí učinit oznámení vědomě nepravdivé) a že tyto informace spadaly do oblasti působnosti Směrnice; a
 - b) podali v souladu se Směrnicí oznámení buď prostřednictvím VOS, EOS, nebo učinili uveřejnění, případně oznámení podali přímo jiným příslušným orgánům veřejné moci.
2. Hlavním ochranným opatřením je zákaz uplatnění odvetného opatření vůči oznamovateli a dalším fyzickým i právnickým osobám (např. kolegům, pomocníkům oznamovatele, osobám oznamovateli blízkým, právnickým osobám, jejichž společníkem je oznamovatel atd.).
3. Oznamovatelům se zaručuje zachování důvěrnosti, a to jak ohledně totožnosti oznamovatele a případně dalších dotčených osob, tak i ohledně jakýchkoliv informací uvedených v oznámení. Práva oznamovatele na ochranu se nelze vzdát ani je nelze omezit žádnou dohodou či podmínkami pracovního poměru či obdobného pracovního vztahu.
4. Oznamovatel je taktéž chráněn před postihem za protiprávní jednání, kterého se dopustil v souvislosti se zjišťováním informací potřebných pro oznámení nebo samotným oznámením. Výjimku tvoří případy, kdy oznamovatel jednáním v souvislosti se zjišťováním informací potřebných pro oznámení spáchal trestný čin.

Článek 10

Závěrečná ustanovení

1. Tento vnitřní předpis nabývá účinnosti dnem 18. prosince 2021.

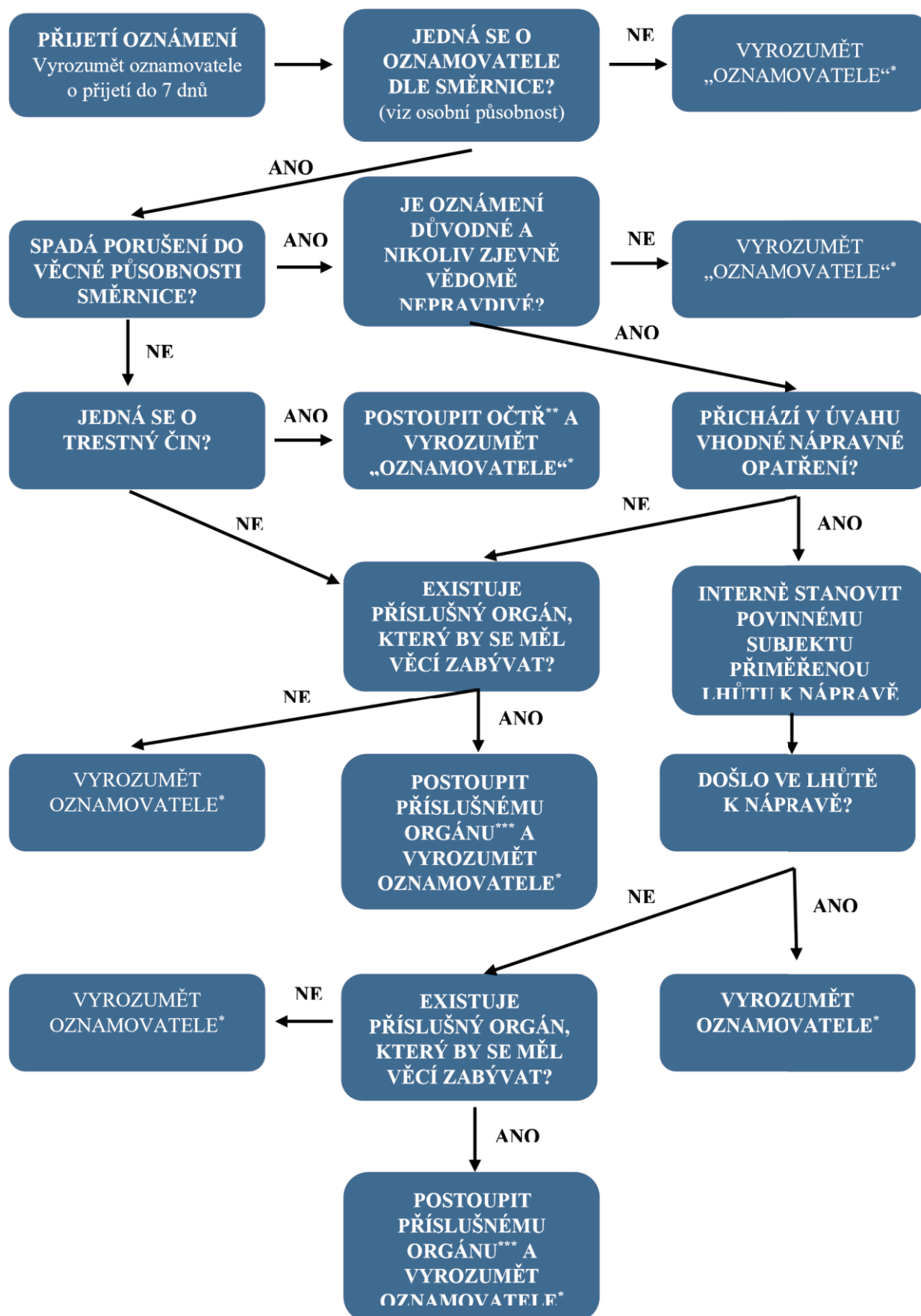
2. Tento vnitřní předpis vydává pro zaměstnance města Svitavy zařazené do struktury městského úřadu tajemník městského úřadu a pro zaměstnance zařazené do organizačních složek a městské policie starosta města.

Ve Svitavách dne 16. 12. 2021

Mgr. Bc. David Šimek, MBA, v. r.
starosta města

Bc. Lubomír Dobeš, v. r.
tajemník městského úřadu

Obecný postup vyřízení oznámení

Vysvětlivky a doplňující informace k postupu vyřízení oznámení:

Obecný postup vyřízení oznámení je součástí Metodiky k přímé aplikovatelnosti směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/1937 ze dne 23. října 2019 o ochraně osob, které oznamují porušení práva Unie, zpracované Ministerstvem spravedlnosti ČR, odborem střetu zájmů a boje proti korupci. Datum vydání: 4. 11. 2021, Dostupné z: <https://www.justice.cz/web/msp/boj-proti-korupci/ke-stazeni>

* Lhůta pro vyrozumění oznamovatele o naložení s oznámením nesmí přesáhnout tři měsíce od potvrzení přijetí oznámení, nebo pokud nebylo potvrzení oznamující osobě poskytnuto, od učinění oznámení. Oznamovatel nebude vyrozuměn, pokud výslovně požádal, aby nebyl vyrozuměn nebo pokud je zřejmé, že by vyrozuměním došlo k prozrazení jeho totožnosti. To platí obdobně pro poskytování potvrzení o přijetí oznámení.

** V souladu s ustanovením § 8 odst. 1 trestního řádu. Vždy je nutné důsledně chránit totožnost oznamovatele. Orgánům činným v trestním řízení je možné totožnost oznamovatele sdělit, pokud o to požádají pro účely trestního řízení.

***Postoupit příslušnému orgánu lze oznámení pouze se souhlasem oznamovatele. To se netýká případů, kdy oznámení nespadá do věcné působnosti směrnice nebo je vědomě nepravdivé, popř. se zakládá výlučně na informacích vyloučených z oznámení. Využitím vnitřního oznamovacího systému však není oznamovatel zproštěn povinnosti oznámit podezření ze spáchání trestných činů taxativně uvedených v § 368 trestního zákoníku. Této povinnosti není zproštěna ani příslušná osoba.

Podle § 8 odst. 1 trestního řádu jsou státní orgány povinny neprodleně oznamovat státnímu zástupci nebo policejním orgánům skutečnosti nasvědčující tomu, že byl spáchán trestný čin.